

Пузіков Дмитро Олександрович –
завідувач відділу інновацій та стратегій розвитку освіти Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук, доцент. Коло наукових інтересів: педагогічне прогнозування, моделювання й проектування, освітні інновації, інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу, компетентнісний підхід в освіті, методика навчання суспільствознавчих дисциплін
e-mail: dmitp@ukr.net

УДК 373:005.94

МОДЕЛЬ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬОШКІЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ

У статті розглянуто й обґрунтовано модель прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної методичної роботи. Визначено й обґрунтовано компонентний склад означеної моделі (організаційно-управлінський, цільовий, процесуально-діяльнісний, методичний, ресурсний, результативний компоненти). Подано циклічний алгоритм прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної методичної роботи, який включає десять послідовних етапів: програмний, аналітико-діагностувальний, прогнозного фону, базової моделі, пошукового прогнозу, нормативного прогнозу, верифікації, обговорення, результативний, коригувальний етап.

Ключові слова: розвиток загальноосвітнього навчального закладу, внутрішньошкільна методична робота, освітньо-педагогічне прогнозування, модель прогнозування.

Постановка проблеми. Сучасна система освіти України перебуває на етапі тривалою та непростого реформування. Складність означеного процесу зумовлена багатьма об'єктивними і суб'єктивними причинами, найважливішими серед яких, на нашу думку, є цивілізаційні виклики сьогодення, у т. ч. геополітичні.

Варто зауважити, що сучасний період реформування системи освіти є черговим, а не остаточним. У майбутньому продовжуватимуть відбуватися складні соціальні, економічні, інформаційні, культурні та інші зміни, які лише прискорюватимуться, породжуватимуть нові й ще складніші цивілізаційні виклики, «вимагатимуть оновлення системи освіти» [6, с. 285]. Отже, системі освіти доведеться давати на них відповіді, змінюватися. Звідси постає проблема передбачення цих змін, випереджального відображення їх у процесі та результатах розвитку вітчизняної системи освіти.

Одним із потужних засобів вирішення означеної вище проблеми є освітньо-педагогічне прогнозування розвитку системи освіти, а його теоретичною основою – освітньо-

педагогічна прогностика [3]. Останнім часом спостерігається посилення інтересу вчених до розроблення теоретичних засад і методичного забезпечення освітньо-педагогічного прогнозування [9], що дає підстави очікувати на озброєння суб'єктів освітньої діяльності ефективними засобами розроблення освітньо-педагогічних прогнозів розвитку загальної середньої освіти.

Система загальної середньої освіти є складною, багатокомпонентною та багаторівневою. Однак загальноосвітні навчальні заклади різних типів становлять її інституційну основу, забезпечують навчання і виховання учнів, здобуття ними повної загальної середньої освіти. Тому в контексті проблематики прогнозування розвитку загальної середньої освіти може і повинна постати проблема прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методичні засади прогнозування розвитку загальної середньої освіти досліджували відомі українські та зарубіжні вчені: Ю. К. Бабанський, В. П. Беспалько, Б. С. Гершунський, Е. Костяшкін, В. Г. Кремень, М. Марієн, Л. А. Онищук, І. П. Підласий, М. М. Скаткін, О. М. Топузов, Е. Тоффлер, Т. Х'юсен та інші.

Внутрішньошкільну методичну (науково-методичну) роботу розглянуто в працях Н. В. Василенко, В. В. Григораш, І. П. Жерносека, Л. М. Калініної, В. С. Пікельної, М. М. Поташника та інших.

Однак як загальна проблема прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної методичної роботи, так і похідна проблема розроблення й обґрунтування моделі означеної діяльності не знайшли свого цілісного вирішення у працях зазначених авторів, що й зумовлює необхідність цього дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є розроблення й обґрунтування моделі прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної методичної роботи.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукових джерел [1; 3; 6; 7; 8; 9] дає нам змогу здійснити декомпозицію та виділити основні компоненти прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної методичної роботи, створити модель означеної прогностичної діяльності.

Модель – це штучно створений (у вигляді схеми, фізичних конструкцій, знакових форм або формул) образ певного об'єкта, що відображає та відтворює в простішому, грубішому вигляді його структуру, властивості, взаємозв'язки і взаємовідносини між елементами [5, с. 22]. О. Н. Дахін виділяє три основні групи моделей: фізичні (мають природу, схожу з оригіналом, макети), речовинно-математичні (дають змогу математично описати поведінку об'єкта моделювання), логіко-семіотичні (конструюються на основі символів, знаків і спеціальних схем); відносить педагогічні моделі до другої та третьої груп [4, с. 98–99].

Модель прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної методичної роботи – це схематизований образ означеної системи, який відображає її компонентний склад, взаємозв'язки і взаємовідносини між компонентами.

Виходячи з положень системного та системно-діяльнісного загальнонаукових підходів, розглянемо спочатку компонентний склад прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу (тобто систему означеної діяльності в статичній), а потім – послідовність її етапів, тобто діяльність у динаміці.

Структура моделі прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу складається з шести основних компонентів (рис. 1): організаційно-управлінського, цільового, процесуально-діяльнісного, методичного, ресурсного, результативного. Кожен з означених вище компонентів заслуговує бути розглянутим окремо.

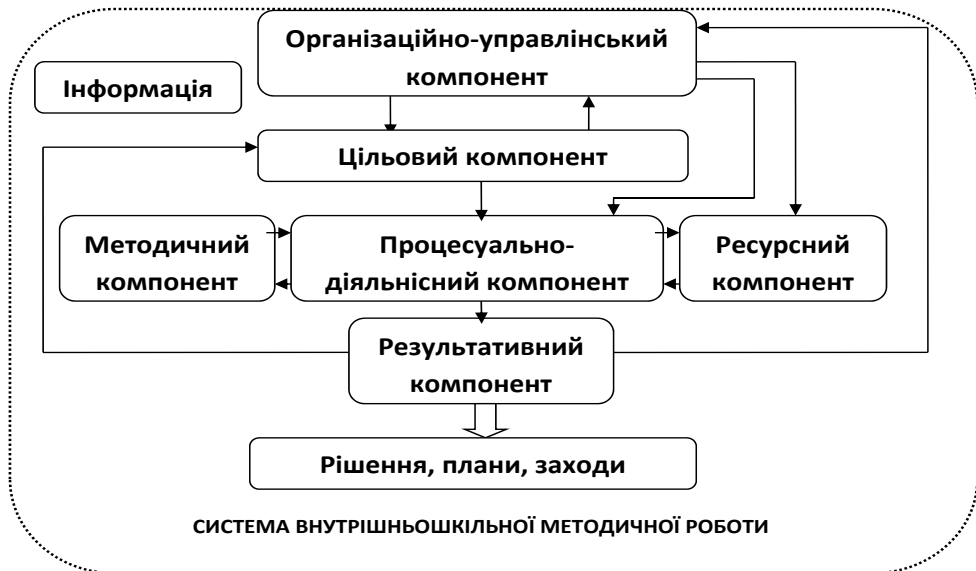

Рис. 1. Схема моделі прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу

1. *Організаційно-управлінський компонент* включає сукупність необхідних управлінських рішень, які утворюють правове поле прогностичної діяльності (локальні правові акти), кадрове (суб'єкти) й організаційне (організаційна структура) забезпечення прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу.

Діяльність педагогів з прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу здійснюватиметься в системі внутрішньошкільної методичної (науково-методичної) роботи, яка створює для неї досить сприятливі умови. Методична (науково-методична) робота в школі – це «цілісна, ґрунтована на досягненнях науки, передового педагогічного досвіду та конкретному аналізі навчально-виховного процесу система взаємозалежних дій і заходів, спрямованих на всебічне підвищення кваліфікації кожного вчителя до педагогічної майстерності, на розвиток і підвищення творчого потенціалу педагогічного колективу» [2, с. 14]. Зазначимо, що прогностична діяльність є досить складною та наукомісткою, тому здійснення педагогами прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної методичної роботи підносить її до науково-методичної. Адже науковість методичної роботи полягає в забезпеченні «відповідності системи підвищення кваліфікації вчителів сучасним науковим досягненням» [2, с. 17].

Зрозуміло, що розвиток школи можна прогнозувати ззовні. Наприклад, шляхом періодичного виконання цієї роботи невеликим колективом учених, викладачів або представників закладів післядипломної педагогічної освіти чи органів управління освітою. Однак переваги внутрішньошкільної науково-методичної роботи щодо організації та здійснення прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу досить помітні.

Передусім, це максимально можливий взаємозв'язок прогнозистів і виконавців прогнозу, який хоч і може створювати окремі незручності та конфлікти інтересів, проте виправдовує себе з огляду на мотиваційні, організаційні й методичні переваги.

У школі наявні та відпрацьовані організаційні механізми та форми методичної роботи, а також пов'язаний з ними документообіг. Крім того, це можливість використання означеної прогностичної діяльності задля реалізації мети науково-методичної роботи (підвищення кваліфікації як окремих учителів, так і педагогічного колективу в цілому). Це можливість обміну необхідною інформацією з іншими школами, швидкого поширення методичного досвіду за допомогою представників методичного кабінету (науково-методичного центру).

Зрештою, зауважимо, що оволодіння педагогами теорією та практикою прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної науково-методичної роботи дає змогу стверджувати про помітний прогрес в її організації та здійсненні.

І завжди зберігається можливість залучення до науково-методичної роботи навчального закладу як окремих учених або викладачів, так і цілих наукових колективів (установ).

Конкретними формами організації педагогів та інших осіб, залучених до прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної методичної роботи, можуть бути: *творча група вчителів* (якщо адміністрація і колектив навчального закладу не планують регулярно здійснювати прогностичну діяльність в майбутньому, іституціоналізувати її); *лабораторія* (якщо передбачається регулярно здійснювати означену прогностичну діяльність та обмінюватися її досвідом); *центр* (якщо прогностична діяльність розглядається як один з пріоритетних напрямків науково-методичної роботи навчального закладу, планується надання прогностичних послуг).

Цільовий компонент моделі охоплює сукупність цілей і завдань прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної методичної роботи. Можна виділити чотири найважливіші цілі означеної діяльності: по-перше, отримання та систематизація інформації про актуальний стан розвитку школи; по-друге, створення «прогностичної моделі» [8, с. 80], удосконалюючи та спираючись на яку, можна прогнозувати розвиток загальноосвітнього навчального закладу в подальшому; по-третє, вироблення коротко- та середньострокових прогнозів розвитку навчального закладу, на основі яких стає можливим створення відповідних рекомендацій щодо ухвалення стратегічних і поточних управлінських рішень, розроблення й обґрунтування концепції, програм і планів розвитку школи; нарешті, по-четверте, розвиток прогностичних умінь педагогів школи та вдосконалення системи внутрішньошкільної методичної роботи за результатами означеної діяльності.

Процесуально-діяльнісний компонент включає цикл етапів (алгоритм) діяльності щодо прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу. З огляду на загальнонаукову концепцію процесу розроблення прогнозу [7, с. 22–23; 7, с. 80], можна виділити такі десять послідовних етапів прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в процесі внутрішньошкільної методичної роботи: програмний, аналітико-діагностувальний, прогнозного фону, базової моделі, пошукового прогнозу, нормативного прогнозу, верифікації, обговорення, результативний, коригувальний.

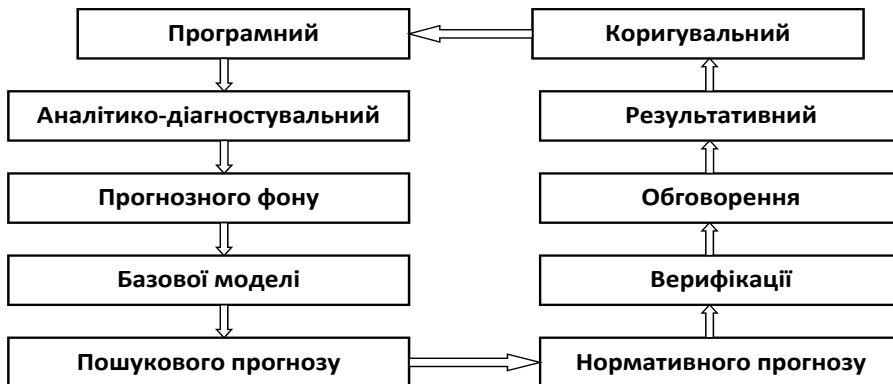

Рис. 2. Етапи прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу

Першим етапом є *програмний етап*. У ході зазначеного етапу створюється (оптимізується) група педагогів і залучених осіб, які здійснюватимуть прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу, уточнюються (формулюються) цілі й завдання прогнозування, формується його програма і план, визначаються методи і засоби, вирішуються організаційні питання (матеріально-технічна база тощо).

Варто зазначити, що в програмі варто чітко вказати найважливіші цілі прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу, а саме: створення прогностичної моделі загальноосвітнього навчального закладу, яку можна використати для визначення й коригування стратегії його розвитку на декілька років (наприклад, у формі концепції та програми інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу, освітньої програми школи тощо); створення поточних прогнозів, необхідних для вирішення конкретних управлінських, методичних, навчальних, виховних проблемних завдань.

Зауважимо, що підготовка педагогічних працівників до реалізації означеної моделі, загалом до здійснення прогнозування інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу, є темою окремих розвідок, тому не розглядатиметься в цій статті.

Упродовж другого – *аналітико-діагностувального* – етапу, представники творчої групи (лабораторії, центру) здійснюють діагностування й аналіз об'єкта прогнозування (процесу розвитку загальноосвітнього навчального закладу).

Аналіз розвитку загальноосвітнього навчального закладу, який є складним, системним об'єктом, доцільно здійснювати з урахуванням педагогічної системи школи. Адже здійснення нею педагогічного (навчально-виховного) процесу – це необхідна умова її існування. На думку В. П. Беспалька, «опис будь-якого навчально-виховного процесу є описом певної педагогічної системи» [1, с. 5–6]. Учений виділив такі взаємопов'язані «інваріантні елементи» будь-якої педагогічної системи: учнів, цілі (загальні й окремі), зміст, процеси (власне виховання й навчання), вчителів (або ТЗН – технічні засоби навчання), організаційні форми, технологію [1, с. 6–7]. З урахуванням і доповненням означеної вище структури, можна виділити такі компоненти педагогічної системи загальноосвітнього навчального закладу, які мають стати об'єктом прогнозування: суб'єктний (учнівський і педагогічний колективи), управлінсько-організаційний (управління й організаційна структура), цільовий, змістовий, технологічний, ресурсний, результативний.

Таким чином, прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу включає передбачення показників:

- розвитку суб'єктів навчально-виховного процесу (особистісного розвитку учнів, професійного розвитку й самовдосконалення вчителів);
- необхідних змін у системі управління та організаційній структурі загальноосвітнього навчального закладу;
- цілей та завдань освітньої діяльності школи;
- шкільного компоненту змісту загальної середньої освіти, який якнайповніше відповідатиме запитам учнів, громади і роботодавців у найближчому та віддаленому майбутньому;
- оптимальних технологій освітньої діяльності (у т. ч. методів, засобів організаційних форм навчання й виховання);
- ресурсів (кадрових, методичних, науково-методичних, матеріально-технічних, фінансових, інформаційних тощо), необхідних для реалізації означених вище цілей і змісту, технологій освітньої діяльності школи;
- результатів освітньої діяльності (можуть бути представлені у вигляді прогностичної моделі випускника) тощо.

За кожним з означених (та інших, визначених представниками групи) показників збираються кількісні дані за період 5–10 і більше років.

Третім етапом прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу є *збір даних про прогностичний фон*, що передбачає виділення, вивчення та опис представниками творчої групи педагогів його зовнішніх умов і чинників, суттєвих для створення прогнозів розвитку школи.

До прогностичного фону традиційно зараховують сім груп чинників (предметів, явищ і процесів, які впливають на об'єкт прогнозування), а саме: науково-технічні, демографічні, економічні, соціологічні, соціокультурні, організаційно-політичні, міжнародні [3]. Прогностичний фон розвитку загальноосвітнього навчального закладу має, безумовно, враховувати такі чинники: розвиток педагогіки (теорії виховання, дидактики, методик тощо), інших наук, основи яких викладаються в школі, упровадження нових педагогічних технологій, нових технічних засобів навчання, народжуваність в громаді, стан фінансування загальної середньої

освіти, економічні можливості громади, настрої та освітні потреби громади, зміни в нормативно-правовому забезпеченні загальної середньої освіти тощо.

Четвертий етап – це побудова представниками творчої групи педагогів *вихідної (базової) моделі* розвитку загальноосвітнього навчального закладу. Модель має відображати структуру означеного об'єкта прогнозування, охоплювати його параметри й істотні показники. Побудова зазначеної вище моделі здійснюється за допомогою методів системного аналізу, для її уточнення може застосовуватися опитування представників загальноосвітнього навчального закладу, експертів [7, с. 22], аналіз шкільної документації, результатів діяльності навчального закладу за попередні роки.

Прогнозування розвитку школи зумовлює необхідність вивчення та екстраполяції найважливіших тенденцій її функціонування й розвитку, показники яких відомі в минулому і теперішньому (наприклад, рух педагогічного й учнівського колективів, якість освіти, розвиток матеріально-технічної бази тощо), на основі яких можна означити ризики і перспективи розвитку на певний період часу, ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення (зафіксовані у формі окремих програм або розділів плану роботи школи), відповідним чином спрямовувати науково-методичну роботу в навчальному закладі.

Етап *пошукового прогнозу* полягає в передбаченні можливих станів загальноосвітнього навчального закладу в майбутньому [8, с. 79]. За допомогою методу пошукового аналізу профільних і фонових показників можна визначити сценарії розвитку школи (традиційно – три), які конкретизують значення максимального, мінімального та найвірогіднішого [7, с. 22].

Етап *нормативного прогнозу* передбачає визначення шляхів і строків досягнення абсолютних (без урахування прогнозного фону) та відносних (з його урахуванням) оптимальних показників розвитку загальноосвітнього навчального закладу, які встановлюються як його цілі [8, с. 79]. Основним методом, який застосовується впродовж означеного етапу, є метод нормативного аналізу.

Етап *верифікації* – оцінка достовірності та уточнення прогнозу шляхом опитування експертів [7, с. 22].

Обговорення – оприлюднення й обговорення прогнозів з метою ознайомлення з ними педагогічного й учнівського колективів, зацікавлених батьків і представників громадськості. На цьому етапі можливе проведення опитування означених респондентів задля уточнення прогнозу.

Результативний – вироблення рекомендацій щодо ухвалення управлінських рішень, розроблення (уточнення) відповідних документів загальноосвітнього навчального закладу (концепції, програми, планів розвитку, перспективного та річного плану роботи школи). Методом, за допомогою якого здійснюється ця діяльність, є порівняльний аналіз пошукових і нормативних моделей [7, с. 22].

Коригувальний – уточнення програми прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу на основі аналізу результативності попередніх прогнозів і рекомендацій, розроблених на основі їх.

Далі цикл етапів прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу повторюється.

Методичний компонент включає сукупність методів і засобів (інструментарій) прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу. Аналіз наукової літератури дає нам змогу виділити три основні групи методів наукового прогнозування, які можуть застосовуватися для розвитку загальноосвітнього навчального закладу: *загальнонаукові* (теоретичні – аналіз, синтез, узагальнення тощо; емпіричні – спостереження, експеримент тощо); *інтернаукові* (аналіз документації, опитування, екстраполяція, методи експертних оцінок, моделювання); *методи окремих наук* (соціології, психології тощо) [3]. Завдання та зміст кожного етапу прогнозування зумовлюють необхідність застосування відповідних якнайефективніших методів і засобів.

Ресурсний компонент охоплює сукупність ресурсів, які мають залучатися або створюватися в системі внутрішньошкільної методичної роботи для здійснення прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу. Можна скористатися декількома підставами їх диференціації. За джерелами походження – це внутрішні (наявні чи легко створюються в навчальному закладі) або зовнішні ресурси (необхідна робота щодо залучення їх). За змістом – це трудові (час, знання й уміння учасників прогнозування), фінансові (гроші, необхідні для придбання і ремонту матеріально-технічного забезпечення, витратних матеріалів, компенсації витрат та матеріального стимулю-

вання учасників), матеріально-технічні (передусім інформаційно-комп'ютерна техніка), інформаційні, науково-методичні (методики прогнозування) та інші ресурси. У зв'язку зі значимістю для прогнозування розвитку фінансових ресурсів перед навчальним закладом може постати необхідність їх цілеспрямованого пошуку та залучення – фандрайзинг.

Варто зауважити, що визначення переліку найважливіших необхідних ресурсів, а також організація їх пошуку (створення) належать до організаційно-управлінського компоненту, а необхідність конкретних ресурсів зумовлюється етапом прогнозування, окресленим процесуально-діяльнісним компонентом моделі.

Результативний компонент охоплює результати прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу. До найважливіших з них необхідно зарахувати такі: розвиток прогностичних умінь учителів; розвиток системи науково-методичної роботи навчального закладу; розроблення й апробація прогностичної моделі розвитку загальноосвітнього навчального закладу; розроблення конкретних прогнозів розвитку загальноосвітнього навчального закладу, відповідних рекомендацій суб'єктам освітньої діяльності; створення (уточнення, коригування) концепції, програм і планів розвитку школи на основі означених вище прогнозів.

Висновки й перспективи подальших досліджень. Освітньо-педагогічне прогнозування розвитку загальної середньої освіти, інтерес до якого стрімко зростає в умовах її реформування, дає змогу передбачити важливі показники означеного процесу, уникнути помилок та протидіяти негативним тенденціям у ньому, ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення на основі його випереджального відображення.

З урахуванням того, що загальноосвітні навчальні заклади різних типів становлять основу означеної вище системи, постає похідна проблема освітньо-педагогічного прогнозування їх розвитку, яка ще не отримала цілісного наукового вирішення.

З метою вирішення означеної проблеми запропоновано модель прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в системі внутрішньошкільної методичної роботи, розроблену з урахуванням теоретичних досягнень сучасної освітньо-педагогічної прогностики. Компонентний склад означеної моделі включає шість основних компонентів: організаційно-управлінський, цільовий, процесуально-діяльнісний, методичний, ресурсний, результативний. Алгоритм прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу, представлений у моделі, містить десять послідовних етапів прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу в процесі внутрішньошкільної методичної роботи, а саме: програмний, аналітико-діагностувальний, прогнозного фону, базової моделі, пошукового прогнозу, нормативного прогнозу, верифікації, обговорення, результативний, коригувальний.

Представлена модель передбачає, що діяльність педагогів з прогнозування розвитку загальноосвітнього навчального закладу здійснюватиметься в системі внутрішньошкільної методичної (науково-методичної) роботи, яка створює для неї досить сприятливі умови.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з експериментальною апробацією представленої моделі.

Використані джерела

1. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1989. – 192 с.
2. Василенко Н. В. Науково-методична робота в школі / Н.В. Василенко. – Х. : Вид. група «Основа», 2013. – 176 с.
3. Гершунский Б. С. Образовательно-педагогическая прогностика. Теория, методология, практика : учеб. пособ. / Б. С. Гершунский. – М. : Флинта; Наука, 2003. – 768 с.
4. Дахин А. Н. Моделирование компетентности участников открытого образования / А. Н. Дахин. – М. : НИИ школьных технологий, 2009. – 292 с.
5. Дахин А. Н. Педагогическое моделирование: сущность, эффективность и неопределённость / А. Н. Дахин // Педагогика. – 2003. – № 4. – С. 21–26.
6. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору / В. Г. Кремень. – К. : Педагогічна думка, 2009. – 520 с.
7. Рабочая книга по прогнозированию / редкол. : И. В. Бестужев-Лада (отв. ред.). – М. : Мысль, 1982. – 430 с.

8. Социологический справочник / под общ. ред. В. И. Воловича. – К. : Политиздат Украины, 1990. – 382 с.
9. Топузов О. М. Педагогічна прогностика: теоретико-методична основа прогнозування розвитку педагогічних наук і педагогічної практики / О. М. Топузов // Рідна школа. – 2014. – № 7. – С. 32–38.

References

1. Bepalko V. P. Slagaemye pedagogicheskoy tehnologii / V. P. Bepalko. – M. : Pedagogika, 1989. – 192 s.
2. Vasylenko N. V. Naukovo-metodychna robota v shkoli / N. V. Vasylenko. – Kh. : Vyd. hrupa «Osнова», 2013. – 176 s.
3. Gershunskiy B. S. Obrazovatelno-pedagogicheskaya prognostika. Teoriya, metodologiya, praktika : ucheb. posob. / B. S. Gershunskiy. – M. : Flinta; Nauka, 2003. – 768 s.
4. Dahin A. N. Modelirovanie kompetentnosti uchastnikov otkrytogo obrazovaniya / A. N. Dahin. – M. : NII shkolnyih tehnologiy, 2009. – 292 s.
5. Dahin A. N. Pedagogicheskoe modelirovanie: suschnost, effektivnost i neopredelyonnost / A. N. Dahin // Pedagogika. – 2003. – N 4. – S. 21–26.
6. Rabochaya kniga po prognozirovaniyu / redkol. : I. V. Bestuzhev-Lada (otv. red.). – M. : Myisl, 1982. – 430 s.
7. Sotsiologicheskii spravochnik / pod obsch. red. V. I. Volovicha. – K. : Politizdat Ukrainyi, 1990. – 382 s.
8. Topuzov O. M. Pedagogichna prohnostyka: teoretyko-metodychna osnova prohnouzuvannya rozvytku pedahohichnykh nauk i pedahohichnoi praktyky / O. M. Topuzov // Ridna shkola. – 2014. – N 7. – S. 32–38.

Пузиков Д. А.

МОДЕЛЬ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ В СИСТЕМЕ ВНУТРИШКОЛЬНОЙ МЕТОДИЧЕСКОЙ РАБОТЫ

В статье рассмотрена и обоснована модель прогнозирования развития общеобразовательного учебного заведения в системе внутришкольной методической работы. Определен и обоснован компонентный состав указанной модели (организационно-управленческий, целевой, процессуально-деятельностный, методический, ресурсный, результативный компоненты). Подано циклический алгоритм прогнозирования развития общеобразовательного учебного заведения в системе внутришкольной методической работы, который включает десять последовательных этапов: программный, аналитико-диагностический, прогнозного фона, базовой модели, поискового прогноза, нормативного прогноза, верификации, обсуждения, результативный, корректирующий этап.

Ключевые слова: развитие общеобразовательного учебного заведения; внутришкольная методическая работа; образовательно-педагогическое прогнозирование; модель прогнозирования.

Puzikov D. O.

THE MODEL OF FORECASTING THE DEVELOPMENT OF A COMPREHENSIVE SCHOOL IN THE INNER-SCHOOL METHODOLOGICAL ACTIVITY

The article reviewed and specified the model of forecasting the development of an educational institution in the system of the innerschool methodological activity. It defined and specified the component structure of the abovementioned model (organizational management, targeted, procedural and active, methodological, resourceful, resultive components). The cyclical algorithm of predicting the development of an educational institution in the system of the innerschool methodological work was provided; it includes ten successive stages: software, analytical and diagnostical, the forecast background, base model, search prediction, normative forecasting, verification, discussion, effective, corrective phase.

Keywords: development of a comprehensive secondary school, innerschool methodological work, educational and pedagogical forecasting, forecasting model.